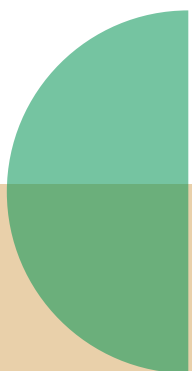
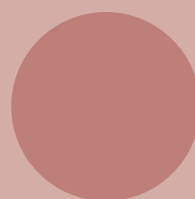
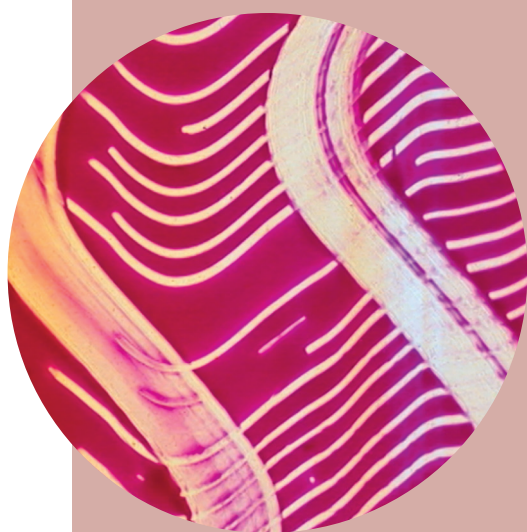
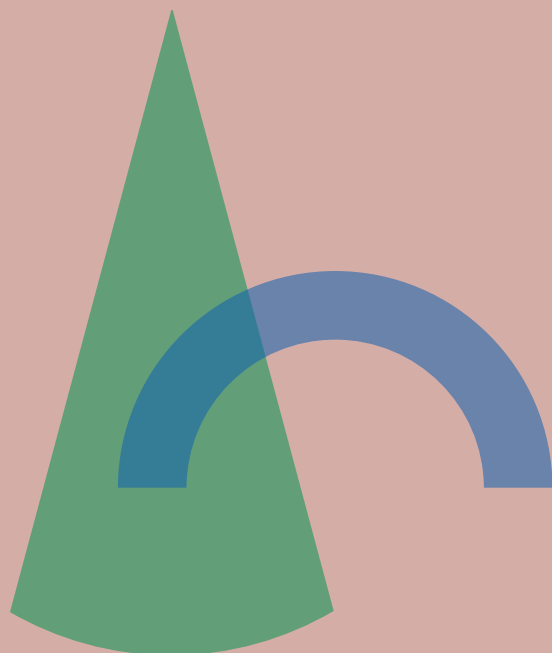
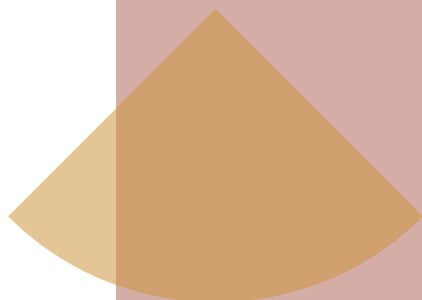

cinemini
europe

**Ustvarjanje kakovostne filmske
izkušnje s filmom**

Škatla z barvami

A Colour Box

Projekt filmske vzgoje za gledalce med 3. in 6. letom starosti

Otroci so že v najzgodnejših letih dovzetni za številne različne oblike umetnosti. Film je kot avdiovizualni medij še posebej privlačen in dostopen za skoraj vse otroke. Ne le da ti uživajo v gibljivih podobah ter se zlahka vživijo v igrane in dokumentarne filme, pač pa se dejavno odzivajo tudi na abstraktna in eksperimentalna filmska dela, ki jim nudijo veliko prostora za razvoj domišljije.

Otroci gledajo filme vsak dan. Kako lahko iz tega naredimo kakovostno izkušnjo? Kaj lahko najmlajše otroke naučimo o filmu in medijih in kako lahko to storimo, če vemo, da so zgodnja leta najbolj formativna? Na ta vprašanja skušamo praktično odgovoriti v filmsko-vzgojnem projektu Cinemini Europe, ki nudi filme, dejavnosti in učno gradivo za otroke med 3. in 6. letom starosti.

S projektom Cinemini Europe želimo otrokom in njihovim skrbnikom dati priložnost, da raznoliki svet filmov odkrijejo na kakovosten in zabaven način. Menimo, da v prvi vrsti ne gre za razumevanje, pač pa za doživljanje filma. Z gledanjem gibljivih podob, igranjem z njimi in razmišljanjem o njih želimo spodbuditi razvoj ustvarjalnosti in kritičnega mišljenja ter vzbuditi ljubezen do filma.

Cinemini Europe je evropski projekt Avstrijskega filmskega muzeja, Nemškega filmskega inštituta in muzeja, Filmskega muzeja Eye, Mestnega kina Kinodvor in festivala Taartrovers. Projekt podpira Kreativna Evropa.

To gradivo je bilo ustvarjeno za pomoč pri pripravi kakovostnih filmskovzgojnih dejavnosti.

**To gradivo je bilo ustvarjeno za
pomoč pri pripravi kakovostnih
filmskovzgojnih dejavnosti.**

ŠKATLA Z BARVAMI

Režiser	Len Lye
Država	Združeno kraljestvo
Leto	1935
Produkcija	G. P. O. Film Unit
Dolžina	4 minute
Slika	barvna
Zvok	nemi

Povzetek vsebine filma

Osrednja nit filma, ki ga je režiral Len Lye, je glasba. Ne le zato, ker ves film spremlja jazzovska kubanska melodija, pač pa ker vsi vizualni elementi sledijo ideji skladbe: podobe postanejo note, sekvence melodije, barve vzdušja, gibanje likovnega elementa postane sprememba v višini tona, film pa vizualna glasba. Vse, kar vidimo, je Lye izvirno ročno narisal neposredno na sličice filmskega traku in poskrbel, da je podoba v dialogu z glasbo. Čeprav se **Škatla z barvami** sprva lahko zdi eksperimentalni film, je bil v resnici posnet po naročilu britanske pošte kot reklama za njihovo nizko poštnino.

Estetika filma

Škatla z barvami je abstraktni eksperimentalni film, ki ga je Len Lye izvirno ustvaril kot reklamo za britansko pošto. Narejen je bil brez uporabe kamere, saj je Lye vse oblike in barve, ki jih vidimo v tem triminutnem filmu, naslikal neposredno na filmski trak. Tako nam film ne kaže podob nečesa, pač pa le abstraktne slike, oblike in barve v gibanju.

Glasba, ki jo slišimo, tj. *The Belle Creole* Dona Barreta in njegovega kubanskega orkestra, je bila izhodišče. Potem ko je bila posneta na zvočno sled filmskega traku, je Lye na 35-mm filmski trak postavil oznake, da bi ustvaril podobe, ki bi bile sinhronizirane z glasbo.

V času, ko je bilo to delo prvič prikazano v kinu, so bile barve v filmu še vedno novost, zato si lahko predstavljamo, da se je takratni učinek zelo razlikoval od današnjega. Leta 1935 je bil to nenaden in nepričakovan izbruh barve, glasbe in gibanja sredi črno-belih in deloma še vedno nemih filmov.

Tako je **Škatla z barvami** film z različnimi življenji: za nekatere v prvi vrsti

tehnična novost, za druge reklama, ki so si jo zapomnili, ker je bila drugačna od ostalega, kar so videli v kinu, za tretje pa prelomen abstraktni film, ki je sledil tradiciji filma kot slike v gibanju in vizualne glasbe.

Opozorilo: **Škatla z barvami** bi lahko povzročila težave ljudem s fotosenzitivno epilepsijo ali z nagnjenostjo k migrenam.

Ustvarjalci filma

Len Lye se je rodil leta 1901 kot Leonard Charles Huia Lye v Christchurchu na Novi Zelandiji, umrl pa je leta 1980 v Warwicku v državi New York. Ker ga je zelo zanimalo, kako lahko reprezentacija gibanja postane del umetnosti, je to vprašanje zasledoval tako v svojem filmskem ustvarjanju kot v svojih kipih. Prve filme je posnel za filmski oddelek pošte Združenega kraljestva, producenta reklam za britansko pošto, ki je režiserjem omogočal ustvarjalno svobodo, s tem pa nastanek velikega števila pomembnih dokumentarnih in eksperimentalnih filmskih del. **Škatla z barvami** pogosto velja za prvi »direktni film«, saj je bila narejena brez kamere; vse, kar vidimo, pa je bilo naslikano neposredno na film. Lye je to tehniko nadgradil in v teku svoje kariere razvil njene različice. Tudi v **Prostih radikalih** (1958–1979) je glasbo kombiniral z abstraktnimi podobami, le da jih je v tem primeru ustvaril s praskanjem na filmski trak.

Ustvarjanje kakovostne filmske izkušnje

Splošni predlogi za delo s tem filmom:

1. Pripravite kakovostno projekcijo za otroke v kinu, šoli ali vrtcu (idealno prizorišče: veliko platno, rahlo zatemnjen prostor, jasen, a ne preglasen zvok, prostor za igro – po možnosti z instalacijo Cinemini ali enostavno postavitvijo, kot je miza s papirjem za risanje).
2. Uvodoma se z otroki pogovorite o filmu na splošno in posebej o tem projektu. Vprašajte jih o njihovih osebnih izkušnjah s filmi. Ali so že kdaj gledali film v kinu?
3. Predstavite jim film in si ga oglejte.
4. Dovolite otrokom, da se odzivajo na film z vsem telesom; svoja čustva, misli in doživljanja naj delijo.
5. Ustvarite varno okolje za razpravo in spodbujajte dialog. Poskusite dovoliti otrokom, da govorijo, in le povzemajte, kar imajo povedati. Ustvarjajo naj povezave med tem, kar so videli, artikulirajo podobnosti in raziskujejo razlike (zakaj so različni otroci videli stvari različno, čeprav so gledali isti film?).
6. Naj otroci podoživijo filme tako, da se prosto igrajo (z eno od instalacij Cinemini ali enostavno alternativo).
7. Razdelite ustvarjalne kartice Cinemini in pustite otroke, da se igrajo v skupinah ali individualno.

8. Ponovni ogled: filme si oglejte še enkrat (in še enkrat in še enkrat: otroci imajo radi ponavljanje in se iz njega učijo).

Predlogi za pogovore in dejavnosti

1. Otroke vprašajte o njihovih prvih vtisih: Kaj si mislite o filmu? Kakšne občutke vzbuja v vas? Mislite, da je bil smešen, lep, žalosten, vznemirljiv? Zakaj?
2. Predvajajte film brez slike. To lahko naredite tako, da otroci med projekcijo zaprejo oči. Vprašajte jih o glasbeni spremljavi: Kaj slišite? Kakšne vrste glasba je to? Kakšne podobe bi lahko šle skupaj z glasbo? Film lahko pokažete tudi brez zvoka, otroci pa naj sami ustvarijo zvočno spremljavo za gibljive podobe, tako da melodije, zvoke in zvone oblikujejo z usti, dlanmi ali stopali.
3. Otrokom pokažite 35-milimetrski filmski trak ali fotografijo 35-milimetrskega traku. Naj si zamislijo načine, na katere bi lahko risali na filmski trak in bili pri tem natančni.

Ustvarjalne kartice Cinemini

Za vsak film smo pripravili dve ustvarjalni kartici Cinemini, za nekatere pa tudi več. Kartice so namenjene otrokom kot dragocen spominek na to, kar so videli. Naloga na vsaki kartici vabi k razmisleku o filmu in k širšemu ukvarjanju z njim. Z enostavnimi in igrivimi dejavnostmi, kot so risanje, ples, igra ali zamišljanje, lahko otroci razvijajo različne veščine, na primer motorične spretnosti, veščine govorenja in poslušanja ter socialne in čustvene veščine. Kartice lahko uporabljamo v skupini ali posamično, v razredu ali doma.

Priporčeni ogledi

Naslednja filma iz projekta Cinemini Europe bi lahko bila dober dodatek k **Škatli z barvami**.

Ptičji klici Malcolma Sutherlanda so uporaben primer filma za nadaljnje raziskovanje povezanosti glasbe in podob ter poskusov umetnikov, da bi vizualno reprezentirali to, kar slišimo.

Virtualno virtuozen Thomasa Stellmacha in Maje Oschmann nam lahko pokaže, kako zelo drugačna glasba ustvari popolnoma drugačno vzdušje, nakazuje pa tudi narativno trajektorijo – črno sled, ki se zarisuje ob glasbi, čeprav vidimo le tuš na beli podlagi.

Kolofon

Cinemini Europe je projekt

S podporo

Co-funded by the
Creative Europe MEDIA Programme
of the European Union

